แบบเสนอรายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
คณะ : เทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

ภาษาไทย : กอ.ปฐ.382 การจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร
ภาษาอังกฤษ : SOIL382 Soil and Water Management for Agriculture

2. จำนวนหน่วยกิต : 3(2-2-5)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา : หลักสูตรวิศวกรรมเกษตรและอาหาร (วิชาเอกเลือก)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

ลำดับที่	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล
1.	อาจารย์ ดร.	จักรกฤช ศรีละออ
2.	อาจารย์	ธันวมาส กาศสนุก

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน : 1/2559 / นักศึกษาชั้นปีที่ 3

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) : -

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) : -

8. สถานที่เรียน : ห้อง AFE 304 อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและอาหาร

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด : 28 กรกฎาคม 2559

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้นักศึกษามีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเคารพกฎระเบียบต่างๆ ขององค์กร และสังคม

1.2 เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างดิน น้ำ พืช และการเกษตร การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินหลักการและวิธีการให้น้ำ การวางแผนการใช้น้ำ ระบบการส่งน้ำ การควบคุมระดับน้ำ และการระบายน้ำบนดินและใต้ดิน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้น้ำกับพืช กฎหมายเกี่ยวกับการใช้น้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร

1.3 เพื่อให้นักศึกษาสามารถ วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้านวิศวกรรมได้อย่างมีระบบรวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 เพื่อให้นักศึกษารู้จักบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในการทำงานตามที่รับมอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่ม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ

1.5 เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางวิศวกรรม เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องได้

2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เนื่องจากรายวิชาหลักการชลประทานเป็นรายวิชาเปิดใหม่ เริ่มใช้เป็นครั้งที่ 2 ทั้งนี้ได้มีการเพิ่มกิจกรรม และการเลือกสถานที่ในการออกศึกษาดูงานเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานที่จริง นอกจากนั้นจึงได้ยึดเอาเนื้อหาการเรียนการสอนตามคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเกษตรและอาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พุทธศักราช 2555

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างดิน น้ำ พืช และการเกษตร การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินหลักการและวิธีการให้น้ำ การวางแผนการให้น้ำ ระบบการส่งน้ำ การควบคุมระดับน้ำ และการระบายน้ำบนดินและใต้ดิน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้น้ำกับพืช กฎหมายเกี่ยวกับการใช้น้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร

2. **จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา**

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
2 คาบ/สัปดาห์	-	2 คาบ/สัปดาห์	5 คาบ/สัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

รายละเอียดภาคบรรยาย

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชาและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร	2	1.แนะนำอาจารย์ผู้สอน 2.แจกรายละเอียดของรายวิชาและชี้แจงเนื้อหารายวิชา จุดประสงค์รายวิชา การวัดผลประเมินผลหนังสือและเอกสารอ่านเพิ่มเติม และแผนการสอน	อ.จักรกฤช
2	ความหมายความสำคัญของดิน และการกำเนิดดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point “ความหมายความสำคัญของดินและการกำเนิดดิน”	อ.จักรกฤช
3	สมบัติทางฟิสิกส์ของดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point “สมบัติทางฟิสิกส์ของดิน”	อ.จักรกฤช
4	สมบัติทางเคมีของดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point “สมบัติทางเคมีของดิน”	อ.จักรกฤช
5-6	สิ่งมีชีวิตและอินทรีย์วัตถุในดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point “สิ่งมีชีวิตและอินทรีย์วัตถุในดิน”	อ.จักรกฤช
7-8	ทรัพยากรดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point “ทรัพยากรดิน”	อ.จักรกฤช
9	ทรัพยากรน้ำ	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point	อ.ธันวมาส
10	วัฏจักรของน้ำและพื้นที่รับน้ำ		1. นำเสนอผ่าน Power Point	อ.ธันวมาส
11 - 12	การจัดการระบบน้ำในดิน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point 2. ค้นคว้า และนำเสนอ	อ.ธันวมาส
13	การชลประทาน	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point	อ.ธันวมาส
14	กฎหมายเกี่ยวกับการใช้น้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร	2	1. นำเสนอผ่าน Power Point	อ.ธันวมาส
15	ศึกษาดูงานสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8	4	นำนักศึกษาเข้าศึกษาดูงานเพื่อให้เห็นการปฏิบัติจริง และให้ทำรายงานสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงาน	อ.จักรกฤช และอ.ธันวมาส

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียน การสอน/ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
16	ศึกษาดูงาน ณ สำนักชลประทานที่ 3	4	นำนักศึกษาเข้าศึกษาดูงาน เพื่อให้เห็นการปฏิบัติจริง และให้ทำรายงานสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงาน	อ.จักรกฤช และอ.ธันวมาส
17	**สอบปลายภาคการศึกษา**			

รายละเอียดภาคปฏิบัติ

สัปดาห์ที่	หัวข้อปฏิบัติการ	จำนวนชั่วโมง	วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้	ผู้สอน
2	ศึกษาการกำเนิดดิน	2	ชุดปฏิบัติการปฐพีวิทยา	อ.จักรกฤช
3	การตรวจวัดคุณสมบัติทางฟิสิกส์ของดิน	2	ชุดปฏิบัติการปฐพีวิทยา	อ.จักรกฤช
4	การตรวจคุณสมบัติทางเคมีของดิน	2	ชุดปฏิบัติการปฐพีวิทยา	อ.จักรกฤช
15	ศึกษาดูงานสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8	4	นำนักศึกษาเข้าศึกษาดูงาน เพื่อให้เห็นการปฏิบัติจริง และให้ทำรายงานสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงาน	อ.จักรกฤช และอ.ธันวมาส
16	ศึกษาดูงาน ณ สำนักชลประทานที่ 3	4	นำนักศึกษาเข้าศึกษาดูงาน เพื่อให้เห็นการปฏิบัติจริง และให้ทำรายงานสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงาน	อ.จักรกฤช และอ.ธันวมาส

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ภาคบรรยาย

ผู้สอน	กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	กำหนดเวลาการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
อ.จักรกฤช	1	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายสุภาพและเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบในการทำงานของตัวเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎี	การเข้าชั้นเรียน/การส่ง	2-7	5.0%

ผู้สอน	กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	กำหนดเวลาการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
		ในเนื้อหาที่ได้เรียน - สามารถสื่อสารกับบุคคลหรือกลุ่มคนต่างๆ ได้หลากหลาย นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ที่หน้างานจริงได้ - ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	งาน/ทดสอบย่อย		
	2	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายสุภาพและเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบในการทำงานของตัวเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎีในเนื้อหาที่ให้ศึกษาด้วยตนเอง	นำเสนอผลงาน	5	5.0%
	3	- มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนในเรื่องความหมาย ความสำคัญของดิน และการกำเนิดดิน สมบัติทางฟิสิกส์ของดิน สมบัติทางเคมีของดิน สิ่งมีชีวิตและอินทรียวัตถุในดิน และทรัพยากรดิน - สามารถสื่อสาร หรือมีความเข้าใจใน การเรียน จากการสอบถาม แสดงความคิดเห็น หรือนำเสนอผลงาน	สอบกลางภาค	8	30.0%
อ.ธันวมาส	4	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายสุภาพและเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบในการทำงานของตัวเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎีในเนื้อหาที่ได้เรียน - สามารถสื่อสารกับบุคคลหรือ	การเข้าชั้นเรียน/การส่งงาน/ทดสอบย่อย	9-16	5.0%

ผู้สอน	กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	กำหนดเวลาการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
		กลุ่มคนต่างๆ ได้หลากหลาย นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ที่หน้างานจริงได้ - ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม			
	5	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายสุภาพและเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบในการทำงานของตัวเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ในเนื้อหาที่ให้ศึกษาด้วยตนเอง	นำเสนอผลงาน	11-12	5.0%
	6	- มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนในเรื่องทรัพยากรน้ำ วัฏจักรของน้ำและพื้นที่รับน้ำ การจัดการระบบน้ำในดิน การชลประทาน และกฎหมายเกี่ยวกับการใช้น้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร - สามารถสื่อสาร หรือมีความเข้าใจใน การเรียน จากการสอบถาม แสดงความคิดเห็น หรือนำเสนอผลงาน	สอบปลายภาค	17	30.0%
รวม					**80%**
* ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้					

ภาคปฏิบัติ

ผู้สอน	กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	กำหนดเวลาการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
อ.จักรกฤช	1	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่งกายสุภาพและเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบในการทำงานของตัวเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ในการปฏิบัติจริง ในเนื้อหาที่ได้เรียน - ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	กระบวนการทดลองและรายงานผลการทดลอง	2 - 4	10.0%
อ.ธันวมาส	2	ทำรายงานสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงาน	รายงาน	15-16	10.0%
	รวม				**20.0%**

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารหลักหรือข้อมูลแนะนำอื่นๆคณาจารย์ภาควิชาปฐพีวิทยา. 2541. **ปฐพีวิทยาเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 673 หน้า.

สันต์ สิริภักดิ์. 2536. **การอนุรักษ์ดินและน้ำ.** ตำรา-เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 62. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู.

บุญมา ป้านประดิษฐ์. 2546. **หลักการชลประทาน.** เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาวิศวกรรมชลประทาน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย
- ผลการสอบของนักศึกษา

2. การปรับปรุงการสอน

การประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิครั้งที่ 1 และ 3 ของปีการศึกษา โดยการนำข้อมูลแผนการปรับปรุงในแต่ละรายวิชารวมทั้งข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอน มาร่วมทบทวนและเสนอการปรับปรุง

3. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน และทักษะการทำปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาและประเมินจากรายงานผลการปฏิบัติการ และผลการสอบ

4. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

การทบทวนและปรับปรุงรายวิชาในทุกภาคการศึกษา โดยมีการนำมาพิจารณาในการประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ